

06

A

967





DISPUTATIO

PHYSICA

De

ANIMARVM

HUMANARVM

ORIGINE,

Quam

Sacro-sanctæ & individuae Trinitatis
auspicijs

In florentissima VVITTEBERGENSI Academia

SUB PRÆSIDIO

Clarissimi & acutissimi Philosophi

Dn. JACOBI MARTINI

HALB: LOGICES ET PHILOSOPHIÆ
practicæ Profess. publ.

Publicæ disquisitioni subijcit atq; defendit

JACOBUS RATICHIUS NEOBRAN-
deburgensis Megaloburgicus.

In Acroaterio magno ad diem ¹⁵ ~~26~~ Augusti
boris matutinis.



WITTEBERGÆ

Ex Officina Typographica Iohannis Matthæi.

ANNO M. DC. XV.



V I R I S

*Clarissimis, Consultissimis atq; prestan-
tissimis,*

06 A 967 Dn. CHRISTOPHORO Krauthoffen

J. U. D. celeberrimo & pragmatico
apud Sundenfes Eximio

Dn. HENRICO Krautthoffen J. U. Doctori
& iudicii provincialis Megapolensis Advoca-
to dignissimo.

Dn. DANIELI Krautthoffen J. U. Candidato
& Reip. Neobrand. Senatori spectatissimo
atque dignissimo

Dn. BERNHARDO Krautthoffen / Civi a
pud Neobrandenburgenses Primario.

FRATRI-
BUS GER-
MANIS,

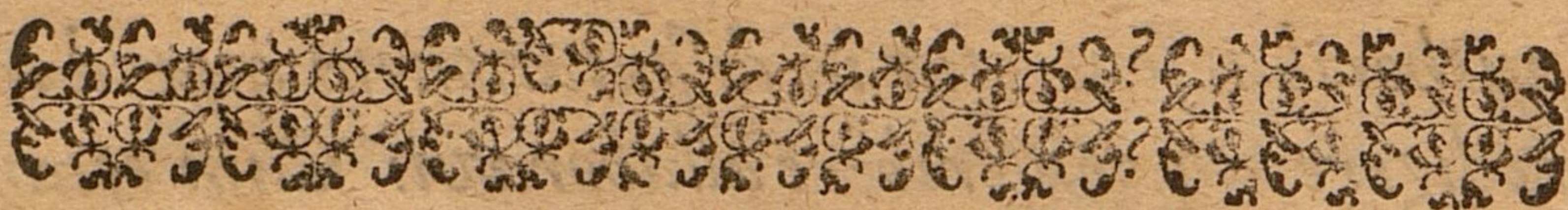
*Dominis Mecenatibus Promotoribus & Fautoribus
suis per benignis omni observantia cultu aeternum
colendis, S. D.*

P Rincipale scientia Christiana munus duplex
esse ab Hieronymo fertur: Unum, ut Deū: Al-
terum, ut creaturam ejus cognoscamus. Ac cum
inter omnes res creatas homo facile principem locū
teneat & in homine anima corpori praestet: anima
cognitionem ut in creaturis prestantissimam pau-
lulum delibare sum annexus. Atq; non de ejus sub-
stantia, utrum corporea vel incorporea, utrū sim-
plex vel composita &c. Sed de ejus origine tantū
quid principaliter etiam a gravissimis quibusdam
autho.

authoribus sentiatur in disputationem quandam
redigere atq; conscribere allaboravi: Cum etiam
viri Cl. C. & P. hujusmodi studia Viris benevolis
inscribi, pro more in Academiis habeatur. Ego,
qui vestram benevolentiam atq; humanitatem in-
credibilem erga me meosq; mihi vinculo amicitiae
conjunctissimos affatim sum expertus, Saepe ani-
mo reputans meo quo pacto tanta nobis exhibita
beneficia possint praesertim à me qui pra aliis hisce
maximè sum affectus recompensari, hanc de ani-
mae propagatione disertatiunculam vobis Viri Ex:
Con. & Praest. consecrare, non quidem gratias re-
ferendas (munus enim ut nostis hoc meum est Char-
taceum & vis referendi adhuc deest) sed gratitu-
dinem firmiter in animo semper latitantem modo
declarandam sategi. Hasce igitur chartas ingen-
tis amoris erga vos mei atq; gratitudinis testes esse
patiamini. In posterum dabo operam ut hac vel
alia via vobis me plura debere agnoscam, gratitu-
dinisq; meae perpetuam significationem faciam.
Valete atq; ferevete. VVitteberga 19. Aug. Anno
redempti orbis M. DC. XV.

Jacobus Ratichius

Auth: & Resp.



THESIS I.



Variè, & quidem gnauiter, non ab antiquis tantum, multis ab hinc seculis esse disquisitum, verum etiam temporibus hisce extremis utro citroque tam in Philosophorum quam Theologorum Scholis de mirabili & obscura animarum origine disceptari variasque opiniones statui cuilibet hanc paululum inquirenti satis innotescer. Et non mirum: cum hæc humanæ rationi adeo abdita & abstrusa videtur, ut temerarium esse multi existiment, hujus rationem inire atque explicare.

II.

Quod etiam D. Augustinus sua cunctatione denudat, inquiens: Ego si hoc, quod de animarum origine quaerimus, nec Deo nec spirituali aliquo homine docente, scire potero, paratior sum defendere, quam rectè etiam hoc Deus sicut multa alia scire noluerit, quam temerè, quòd aut ita sit obscurum, ut hoc non solum ad aliorum intelligentiam perducere nequeam, sed nec ipse intelligam. *de origine animæ lib. 4. c. 11. & B. Chemnit. part. 1. loc. Theol. mibi pag. 580.*

dicere

III.

Et ubi de hac gravissima quaestione suam sententiam noluerit manifestare neque apertè declarare, à juvene quodam Vincentio Victore se certò posse demonstrare, animas non esse ex traduce sed de novo creati affirmante reprehenditur: quem verò Augustinus vicissim gravi objurgatione repressit, quod de re tanta, tamque obscura, quam per ætatem nondum satis posset considerare, tam temerè pronunciaret *vid. Chemnit. loco supra notato.*

IV.

Hæc cum ita se habeant, ego ne in ijs negotijs quæ ingenio meo majores longe habent authores, me judicem aut arbitrum interponam

terponam, nihil hac in re difficillima ex propria sententia decidam, sed argumenta ex aliorum de animæ propagatione scriptis, quædam præcipua colligam, atque expendam, ut hoc pacto judicari possit, cui sententiæ non sine ratione momenti sit assentiendum.

V.

Cùm etiam veterum tum Pythagoreorum & Druidarum, qui absurdam quandam *μετεμψύχωσιν* hoc est, transanimationem induxerunt, quâ animas à morte alterius in aliena corpora demigrare, non hominum modò, sed belluarum, persuadere conati sunt: tum Simoniacorum, Menandrianorum & hujusmodi omnium portentose de animæ origine somniantium, opiniones, jam dudum explosæ, & nullius fermè sint momenti, ejusmodi tacitus præteribo, & de illis quæ hoc tempore sunt relictæ, hîc scribere lubet.

VI.

Possunt autem hæ de hoc articulo sententiæ in duas potissimum classes dispesci. Quidam enim animam à Deo creatam extrinsecè, formato jam in utero materno corpori infundi sentiunt: quidam quod intus simul cum corpore originem ex semine sumat, atque ita à parentibus unâ cum corpore generetur ac producat.

VII.

Hîc primùm quoque notandum quid creatio sit; videlicet productio substantiæ ex nihilo, quæ immediatè fit & supernaturaliter à Deo. *Thomas part. 1. q. 63, art: 3. vid. D. Meisn. phil: sobr: part. 1. sect. 3. fol. 778.* Deinde Generatio quod sit productio substantiæ à generante ex præexistente materia *Vid. Tho: lib. 2. contra gent. cap. 87. & Sceibl. lib. de anima p. 111. dis. 2, Iam ad rem ipsam.*

VIII.

Inter hos autem animam corpori jam jam formato extrinsecè immitti affirmantes, I. sunt nonnulli, qui cùm expressam in anima divinitatis imaginem cernerent, neque tantum ingenij valerent, ut exemplar ipsum & id quod ex eo ductum, quasi que effectum esset discernere ac dijudicare possent, animas nostras ex divina essentia delibatas ac decerptas, ipsiusque rerum omnium opificis Dei particulas quasdam esse dixerunt. Hanc sententiam Gnostici amplexi sunt *ut Irenæus lib. 1. ad versus Valent. cap. 34. circa finem notatur.*

Fuit quoque Manichæorum blasphemia teste Augustino lib. de duabus animis cap. 2. & Hieronymo in Epist. ad Marcel: & Anapsych: missa. Deinde Plato in Timæo animas particulas & convulsiones Deo vocat, quem Stoici fere omnes secuti sunt teste Reuclino lib. 1. de arte Cabalist. vid. etiam Petrum Mon. Lascovium de homine & partibus ejus essential. lib. 1. cap. 9.

IX.

Hi verò & de hominibus nimis elatè ac superbè & de Deo parum pie religioseque senserunt, qui & homines Deo exæquare conarentur, & non intelligerent, ista distractio, & dilaceratio quantopere aliena esset à natura omnium longe simplicissima, maximèque una, neque viderent, quantam in se impietatem susciperent, qui si stultitiam suam pertinaciter tueri vellent, necesse haberent fateri partem aliquam Dei interdum & vitiorum maculis contaminari & apud inferos pœnas luere ab ipsomet Deo improbitati & nequitia constitutas. *M. Ant. Miret. in orat. 11. de præstant: anima Volum. 2.*

X.

Etiam si hoc nugamentum equidem crasum & absurdum multis rationibus refutari haud opus esse putemus, tamen paucula hisce annectemus.

XI.

1. Si essentia divina ita prorsus est simplicissima & indivisibilis, ut nullo modo sit aut dici possit composita: non potest anima rationalis pars esse divina essentia.

Sed divina Essentia est ita etc. Ergo.

Connexum ex eo firmum est quod essentia Dei longè alio modo sit & dicatur simplex quam substantia anima.

Assumptum nititur scriptura locis quidem validissimis Exod. 3. v. 14. EYŌ EIUŌ ŌŌV; Cum enim Deus sese vocet E S S E sine ullo predicato satis indicat suam essentiam non solum esse Ens, sed & essentiam quæ à nullo neque per aliud sed à seipsa & per seipsam existit.

XII.

Quod etiam ex Johanne confirmatur cap. 4. v. 24. πνεῦμα ὁ θεός Deus est spiritus, spiritualissima scilicet & simplicissima essentia in quam nulla cadit prorsus compositio; Cujus species hic ordine & quidem breviter attingam.

1. Deus

XIII.

1. Deus non est compositus ut totum ex partibus quæ compositione neque in animam rationalem & spirituales intelligentias competit.

XIV.

2. Cum Deus est pura forma & purus actus, omni materia carens, non est ex materia & forma compositus.

XV.

3. Non constat ex subjecto & accidentibus: Absit enim ut Deo quippiam, quod per se non subsisteret, quale est accidens attribuamus. Competit tamen animæ hæc compositio, cujus aliud est esse, aliud bonum, pium, castum, justum etc. esse.

XVI.

4. Compositio ex actu & potentia, in Deum quoque non cadit, quia est rerum creaturarum, quæ cum sint actu id quod sunt: possunt fieri id quod non sunt. Deus n. apud Prophetam Malach. 3. v. 6. de seipso clamat, ego Deus & non mutor. Competit vero hæc animabus & angelis quod eorum lapsus testatur.

XVII.

5. Quæ fit ex genere specie & differentia specifica in Deum minimè competit. 1. Quia Deus est summum genus imò verò transcendens, quod in ordinem generum cogi non potest. 2. Quia nulla differentia potest illi attribui, cum sit solus & transcendat omnia. Hæc vero animæ attribuitur.

XVIII.

6. Et ultima compositionis species, quæ à scholasticis vocatur compositio, ex esse & essentia constans. Hæc n: diversa sunt sive spectemus essentiam sive accidentia. Vt hominem esse aliud est quam humanitas, Homo n: est id quod est, humanitas vero per quod est. Neque hæc Deo competit. Deus n: est & ipsum quod est: & ipsum per quod est, adeoque esse & essentia in Deo unum sunt, nec ὑπαρξις & οὐσία res esse possunt in Deo diversa & ab ipso Deo differentes. Hæc quoq; species in animas & angelos convenit.

XIX.

Ex quibus omnibus apparet 1. Quod anima non simpliciter sit sim-

fit simplex, ut nullo modo dici composita possit 2. Quod Deus
ita prorsus est simplex ut nullo omnino modo dici composita possit
Vid. Petr. Mon. Lasco. lib. 1. cap. 9. de homine & part. ejus essential:

XX.

Notetur denique canon Concilij Bracarēnsis primi c. 5. Si
quis animas aut angelos, inquit, credit ex Dei substantia extitisse,
Sicut Manichæus & Priscilianus dixerunt, anathema sit, *Sceibl. lib. de
anima. part. III. di. p. 2.*

XXI.

SECUNDO sunt quidam statuentes, animas ante mundum,
jam olim conditas, in thesauro divinæ apothecæ reservari & in cor
pora nascentium illinc demitti. Sic opinatus est Origines, qui ani
mas nostras antequam ad nostra corpora descendant versari apud
superos & tamdiu beatas esse, quamdiu cœlesti Hierusalem & choro
perfruuntur Angelico, docuerit, *quod dictum citatur ab Hierony: in
Comment. in Eccles. cap. 4.* In hujus sententiam nonnulli Græco
rum teste Ruffino iverunt, ut & Hesiodus, Platonici, *quod Augustinus
lib. 4. de anima indicat.*

XXII.

Hæc sententia superiore non minùs flaccida atque infirma
facile potest luxari atque perstringi.

XXIII.

1. Ex dicto ad Roman: 9. v. 11. Cum n: nondum nati fuissent,
aut aliquid boni egissent aut mali, ut secundum Electionē proposi
tum Dei maneret &c. Unde ita colligi potest:

*Si infantes in utero materno concepti ante conceptionem suam neq;
boni quippiam neq; mali possunt operari aut facere: Anima eorum non asser
vantur in cœlis ut in divini thesauri apotheca.*

At verum prius, Ergo & posterius.

XXIV.

2. Ex dictis ad Roman: 14. v. 10 & II. & 2 Cor: 5. v. 10. ita argu
mentari quimus.

*Sicum sistemur ante tribunal Dei ut recipiat unusquisq; tantum
propria actionum pro ut gessit in corpore sive bonum sive malum, nec ulla
erit mentio eorum, quæ ante corpus probè vel contra fecerimus: sequitur
animas ante conjunctionem corporis non extitisse in cœlis Sed prius ve
rum. E.*

Con.

Connexum in propatulo extat: propter perfectam divini iudicij
rationem quæ in eo consistit, ut iudicemur secundum totum vitæ nostræ cur-
riculum. ut patet ex loco citato.

XXV.

Quicquid non homo à puncto essendi sive operatione animæ
propria sive corporis & animæ conjunctim (quia corpus nullam
per se habet operationem) egit, idque sive bonum sive malum in
iudicium venire necesse est.

XXVI.

Huc spectat quoque illud Hieronymi: Si anima, antequam in paradi-
so formaretur, in quolibet statu & ordine & vixit & egit, necesse
est ut aliqua causa præcesserit, cur quæ prius sine corpore fuit, post-
ea circumdata sit corpore, *In Epist. ad Pammachium contra Errores
Johannis Hierosolymit.*

XXVII.

3. Quidam autumant, suam cuique animam à Deo quando corpus in-
formatur, creari & attribui, eamque tum demum Cœlitus in fundi,
cum foetus omnibus suis membris articulisque fuerit delineatus: quæ
sententiam defendunt *Calvinus lib. 2. Inst: cap. 1. Coll. Conimbr: l. 2 de
anima C. 1, q. 3. Scal: Exer. 290. s. 2. & Exerc 307. sec. 20 & Exerc. 6. s. 11.
Lemnius de Occult: nature miracul. lib. 1. cap. 11. Cornel. Valer. in Instit.
Physi. cap. 59. Timpl. in Empsych. l. 3. C. 1. q. 30.* Atque omnis Calvinia-
norum cohors. Hisce etiam consentiunt Monachi & Esauitæ quam
plurimi. *Vide Sob. Phil. D. Meisn. part. 1. s. 3. fol. 905.*

XXVIII.

Conantur autem hoc partim rationibus philosophicis partim ex
dictis scripturæ petitis evincere. Timplerus pro huius sententiæ as-
sertione tria adducit argumenta *lib. 4. in Metaph. cap. 5. quest. 7.*

1. Nulla substantia incorporea oritur ex traduce (per traducem n: ni-
bil aliud intelligitur quam semen) Ex semine autem, quæ est substantia cor-
porea non potest oriri, nisi substantia corporea non autem incorporea. Cum
igitur anima sit substantia incorporea, sequitur animam non oriri ex tra-
duce.

B

2. Quicquid

2. Quicquid oritur ex traduce, id producitur per generationem. At qui nulla anima producitur per generationem: tum quia est substantia incorporea: tum quia est forma substantialis.

3. Quicquid à Deo ex nihilo creatur, id non oritur ex traduce, At qui omnis anima à Deo ex nihilo creatur, tum quia est substantia incorporea: tum quia est forma substantialis. Concludit Nullam igitur animam ex traduce oriri

XXIX.

Ad primum quod attinet, Respondetur à *Matthæo Dressero* Maior de re corporea ex Elementis solis composita conceditur. Deinde ad minorem, Semen hominis est quidem res corporea ex elementis concreta, sed à diviniore tamen principio vim suam accipit. Neq; n: simplex est semen sed compositum ex materia, quæ est ultimi Elementi excrementum & facultate quadam opifice, quæ tota est ætherea spiritusq; plena. *lib. 2. de part. human. corp. & anima potentiis.*

XXX.

Hac ad primum responsione reliqua duo concidunt, nec quicquam valent, quæ ad probandam propositionem *Timplerus* disputat.

XXXI.

2. Adducit testimonia scripturæ quæ maximè illustra dicit, *Zachar. 12. v. 1. Fingens spiritum hominis in eo. Sapient 15. v. 11. Ignoravit qui se finxit, & qui inspiravit illi animam, quæ operatur, & qui insufflavit ei spiritum. Ecclesiast. 12. v. 7. Spiritus redeat ad Deum qui dedit eum, Timpl. in phys. lib. 3. c. 1 q 30.*

XXXII

Huius argumenti solutio commodè potest dari, præcognita usitata distinctione de actione Dei alia generali alia speciali.

XXXIII

Generalis dicitur 1. Quod universaliter ad omnes creaturas se extendat, quicquid enim est, vivit & movetur, illa actione Dei sustentatur & conservatur, adeò ut si illa actio Dei uno ictu oculi cessaret, tota rerum natura concideret: *sicut inquit Augustinus 2.* Inde generalis dicitur, quod generalem, communem & usitatum cursum in natura ordinata fovet, tuetur & adjuvat: impertiens singulis vires & motus congruentes, ut pro naturæ suæ ratione agere possint.

XXXIII.

Specialis verò actio est quando Deus præterito sæpe contra ordinem secundarum causarum agit, quod facit edendo miracula
D. Chemnit. par. 1. loc. Theol. pag. 384.

XXXV.

Et in generali actione etiam effectiones operationesq; causarum secundarum Deo authori tribuuntur à scriptura, ut ostendatur eas principaliter etiam à Deo proficisci. Perer. l. 8. de causis c. 8. Et ite- um actio Dei est mediata, quando agit per causas secundas.

Scheib in lib. de anima part 3. disp. 2

XXXVI.

Jam igitur respondeo cum Scheblero, ad argumentum in quo committitur fallacia consequentis. Conceditur quidem in dictis illis describi actiones, sed quando Timplerus evincet notari ibi actionem Dei specialem & immediatam qualis est creatio? Fingit Deus spiritum, sed & Jesaias dicit, Deum formare corpus hominis, singulaq; membra manibus fingere. Anne & illa creabuntur? Dat Deus spiritum, sed dat per genitorem quæ est mediata actio non creatio. In dicto sapient: manifestè notatur actio generalis: Nam alioqui totus homo non sola anima diceretur creari. De ipso enim dicitur etiam eodem dicto, quod fingat eum (qui se finxi) Deus, cuiq; dicto simile est illud Job. 10. v. 8.

XXXVII.

Possint quidem huc permulta & innumerabilia hujus sententia defensorum argumenta adduci atque ad ea responsiones & refutationes subjici, nisi pagellæ angustia prohiberet, quare ejusmodi milia facimus & argumenta quædam solidè hanc propositam sententiam refutantia obijciemus.

XXXVIII.

1. Falsum esset quod homo generaret hominem. si anima crearetur. Homo enim sine anima non est homo, cum anima forma sit & esse det homini, qui igitur non producit formam hominis, is non producit hominem, homo enim sine forma sua quæ est anima, non est homo. Atqui parentes non producant (secundum opinionem præcedentem) formam hominis. E. nec hominem.

XXXIX.

2. Sequeretur ex hac sententia, quod nos veri & naturales Adami filij non essemus. Cùm vocabulum filij integram hominis Essentiam omnibus suis partibus constantem denoter.

XL.

3. Exinde certò colligeretur: primum ignorantia, contumacia & aversionis subjectum esse corpus, quæ omnia sunt falsissima. *D. Meisn. phil. sob. part. 1. sec. 3. p. 912.*

XLI.

4. Deus foret injustus, qui animam justam & nihil tale meritam in tam impurum carcerem detruderet. Grande enim malum est, si quis peccato immunis peccato inficiatur. Deus autem absq; culpa neminem malo afficit: Ergo aut Deus injustus erit & causa peccati, aut anima ante infusionem peccavit. Illud autem impium, hoc absurdum. *D. Meis. ibid.*

XLII.

Et tantum de prima opinionum classe: Sequitur jam altera de traduce, quod videlicet homo totus constans anima & corpore totum hominem, constantem anima & corpore generat & producit.

XLIII.

Hanc verò opinionem superioribus longè probabiliorem, magisve veritati consentaneam, nos nostratibus cum theologis & orthodoxis amplectimur; Quia enim illa multis & firmioribus potest rationibus tum Philosophicis, tum ex S. S. scripturæ dictis elicitis, stabiliri & confirmari.

XLIV.

1. Si Deus stirpibus arboribus, herbis, omniq; animantium generi, eam vim indidit, ut sibi similia procrearent, cur animali perfectissimo ac creaturæ nobilissimæ id ipsum denegaret? Imò verò non minus homini, quàm aliis dictum est. Crescite & multiplicamini, *D. Gesner. pro lib. concord. disp. 3. cap. 2. tb. 20.*

XLV.

2. Si homo generat hominem necessariò una producitur anima rationalis.

At homo hominem generat. *Aristot. 2. Phys. 2. tex. 26. Ergò.*

3. Si

XLVI.

3. Si anima ex nihilo creatur & coelitus à Deo infunditur, homo non hominem sed irrationale animal generat.

XLVII.

4. Ex scriptura locis 1. Gen. 2. v. 3. Deus die septimo quievit ab omni opere quod fecerat. Unde ita argumentamur.

Si Deus animas quoditiè produceret & non potius per vim seminalem in posteros traduceret, duo errores sequerentur. Aut non animas ante mundum productas, corporibus infunderet: aut nondum finem creationi imposuisset.

Sed antecedens negat pars adversaria & supra satis est refutatum. Ergo hosce errores duos invehit.

Connexum patet. Utrumque autem horum credere summæ est impietatis, primò quia Moses expressè testatur, Deum quievisse ab opere creationis, Deinde error ille Origenis in numerum hæresium relatus est & à nobis supra satis explosus. Quare sequitur, animas per vim seminalem feri.

XLIII.

2. Gen. 46. v. 26. Omnes animæ quæ ingressæ sunt cum Jacob in Ægyptum, egres. æ è femore ejus, exceptis uxoribus omnes animæ 66 erant. Unde colligitur.

Si anima è femore hominis egreditur, non à Deo

Extrinsicè infunditur. At. Ergo.

Connexum satis firmum est & lucet sua luce.

XLIX.

Plures etiam hujus modi rationes ex multis aliis sacrae scripturae dictis petita, possent huc adduci, ut ex Genes. 17. v. 7. 1. Sam. 2. v. 20. Jerem. 1. v. 5. Psal. 51. v. 7. Rom. 5. v. 12. etc.

Sed brevitatis ergò illas mittimus. Et tandem modum propagationis apponimus.

L.

Etsi verò ille inexplicabilis videtur, tamen diversas aliorum de hoc opiniones, quarum præsertim quinque reperiuntur subnotabo, ut Lector benevolus aliquo modo judicare possit, cui sit subscribendum.

B. 3.

51. I. Qui-

L I.

I. Quidam animam à solo patre cum semine propagari asserunt quod quoque quibusdam ex scriptura sacra eductis argumentis approbant.

L II.

Attamen si ita esset, sequeretur omnem animæ vitiositatem, videlicet ignorantiam, contumaciam, aversionem etc. quorum vitiorum subiectum est anima, (*test. Meisn. phil. sob. part. 1. sec. 3. pag. 912.*) à patre & non à matre propagari.

L III.

II. Nonnulli opinantur, Infantem ex anima matris accipere animam, unà cum spiritu vitali, qui peculiarem transitum à corde matris in embrionem sortitur. *teste Clar. Dn. Præs. Centur. 1. quest. Philos. disp. 5. q. 6.*

L IV.

Hæc sententia quoque est improbabilis, cum hoc modo pater non maneat principale in generando agens. Soli enim matri adscriberetur & animæ productio & corporis elaboratio atque gestatio, cum tamen patri primæ partes, & scripturæ & communi omnium voce assignentur. *D. Meisn. in phil. sob. part. 1. s. 3. pag. 919.*

L V.

III. Sunt qui non solum sine matre patrem, nec solum sine patre matrem, sed patrem & matrem conjunctim generare, atque ita statuunt, animam ex potentia materiæ seminalis per *διὰ αὐτὴν πλάσμιον* evocari atque educi.

L VI.

Si hæc opinio etiam improbabilis videtur 1. Quia sic anima æquè ac alia formæ physicæ, quæ per naturalem generationem tantum à materiæ potentiâ educuntur, divisibilis esset pro ratione materiæ :

L VII.

2. Quia corruptioni esset obnoxia. Omnis enim forma, è potentia materiæeducta nec est nec subsistit nisi in suo subiecto corpore, quo corrupto ea diutius superesse nequit.

L VIII.

3. Quia nulla incorporea & immortalis natura à principio corporeo & caduco originem trahit. *vid. excel. Dn. præsid. loco paulante citato.*

anima

LIX.

4. Anima foret aliquid materiatum *Meissn. phil. sob p. 1. f. 3*
pag. 917.

LX.

IV. Quidam defendunt animam cum semine à parentibus traduci & propagari, ita quidem, ut semen non existat absq; anima, sed eam in se actu latentem habeat.

LXI.

Quæ itidem opinio vitiositate laborare videtur. Quia si abortum faceret foemina ante conformationem embrionis, periret anima, aut sola appareret in iudicio extremo, cum corpus nondum fuerit. Quàm sit rationi absens tum etiam sacris literis adversarium quæ vis judicare potest. Siquidem in altera vita illa beata imperfecti nihil est futurum.

LXII.

V. & Postremo, à quibusdam statuitur, quòd anima sit extradu: e nõ purè naturali generatione, sed adhibita operatione divina, quâ sola in & ex semine anima foetus excitetur.

LXIII.

Quam Dei operationem, creationem secundi modi vocari solent.

LXIV.

De hac opinione quid sentiendum sit, non omnino liquet: Videtur tamen admitti haud ægrè posse: Cum facilè omnes istas absurditates declinet, quæ ex generatione simplici manant.

LXV.

Confirmari quoque potest ex *Zach. 12. v. 1.* Dicit Dominus extendens cœlum & fundans terram, fingens Spiritum hominis in medio ejus *de hac & precedente opin; vid. clar. Dn. presid. Centur: 1. quest. Philosoph. disp. 5. quest. 6.*

Plura qui expetit apud alios de hoc loco uberius scribentes quærat. Nos hic pedem figimus & Deo soli triuno pro mediocri hac cognitione gratias agimus sempiternas.

FINIS.

111
Anno 1500

LX
Quidam dicitur...

LXI
Quidam dicitur...

LXII
Quidam dicitur...

LXIII
Quidam dicitur...

LXIV
Quidam dicitur...

LXV
Quidam dicitur...

FV W 1 2



06 A 967

ULB Halle

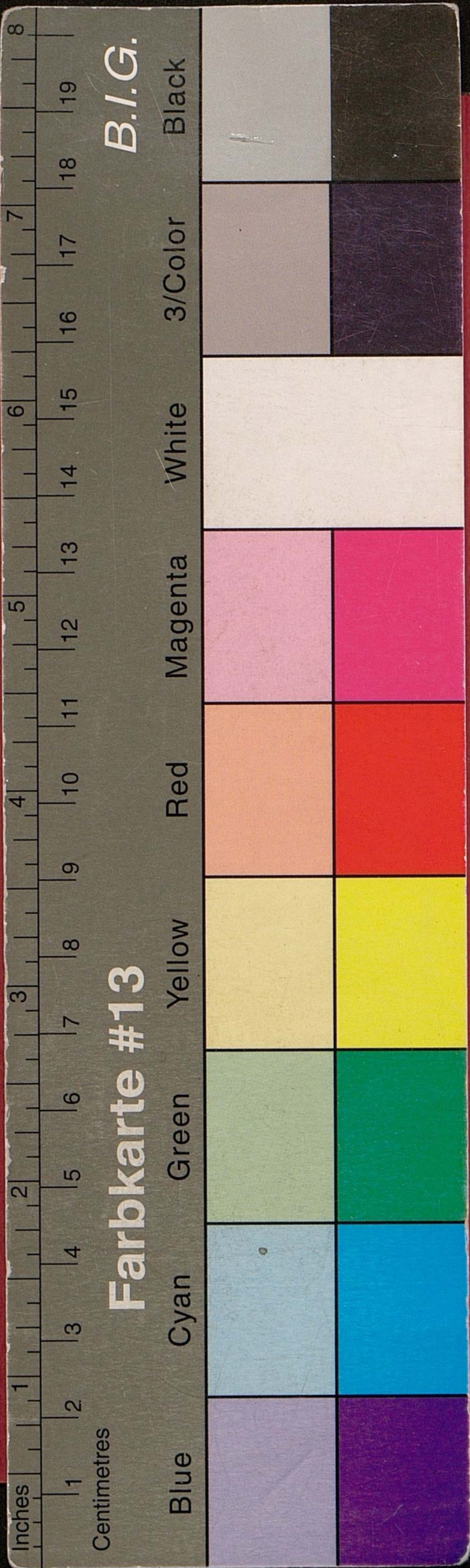
3

004 544 986



1017





38

DISPUTATIO
PHYSICA
De
ANIMARVM
HUMANARVM
ORIGINE,

Quam
Sacro-sanctæ & individua Trinitatis
auspicijs
In florentissima VVITTEBERGENSI Academia
SUB PRÆSIDIO
Clarissimi & acutissimi Philosophi
Dn. JACOBI MARTINI
HALB: LOGICES ET PHILOSOPHIÆ
practicæ Profefs. publ.

Publicæ disquisitioni subicit atq; defendit
JACOBUS RATICHIVS NEOBRAN-
deburgensis Megaloburgicus.
In Aroaterio magno ad diem 26. ^{15 Septemb.} Augusti
boris matutinis.



WITTEBERGÆ
Ex Officina Typographica Iohannis Matthæi.
ANN O M. DC. XV.

